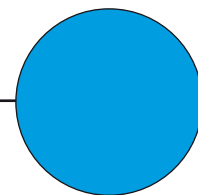

Lust att snacka

Bästa lärare

Uppgifterna till "Lust att snacka" finns nu i förnyad form för läraren! Materialet som ursprungligen planerades för FN:s familjeår, lämpar sig främst för undervisningen i årskurserna 7–9, men kan även tillämpas i andra årskurser. Materialet har planerats för att stödja undervisningen enligt den nya läroplanens temaområde för kommunikation och mediekunskap. Det stöder även andra temaområden och kan fungera som grund för att utveckla läsfärdighet och för föräldramöten som behandlar läsintresse.

Målet är att göra uppgifter som eleverna kan lösa tillsammans med sina föräldrar genom att läsa dagstidningar. Samtala om vanan att läsa dagstidningar och vilka tankar läsningen väcker. På detta vis uppmuntras de unga att utveckla, uttrycka och motivera sina åsikter om det som de har läst, och samtidigt förbättra sin läsfärdighet. Med hjälp av uppgifterna kan de också lära sig att förhålla sig kritiskt till medierna.

Materialet till "Lust att snacka" innehåller 21 olika uppgifter för eleverna. Ur dem kan läraren välja en lämplig mängd och ett ämne som passar var och en. Uppgifterna kan

också användas på olika sätt: alla elever kan utföra samma uppgift, uppgifterna kan göras i par eller i grupper. De kan utföras på egen hand eller i klass.

Det förnyade materialet till "Lust att snacka" är bearbetat av journalist Katri Hämäläinen, kontaktchef Pirjo-Riitta Puro från Tidningarnas Förbund och av undervisningsrådet Pirjo Sinko från Utbildningsstyrelsen.

Producent: Tidningarnas Förbund
Tidningen i skolan

Layout: Satu Salmivalli
Bilder: Kai Kujasalo
Översättning: Astrid Nikula
Utgivningsår: 2004
ISBN 952-9858-95-7 (PDF)

TIDNINGARNAS FÖRBUND

Tidningen i skolan

VAD BERÄTTAR DE OM OSS?

Följ dagstidningen under en vecka och leta upp artiklar där ungdomar i din ålder har blivit intervjuade eller där det finns bilder av unga. Hur många hittade du? Klistra in den viktigaste artikeln på denna sida. Motivera varför du valde just den.

Beskriv också i hurdana sammanhang dina jämnåriga har blivit uppmärksammade i tidningen. I vilka sammanhang har de inte blivit uppmärksammade?

Fundera till sist på hur denna vecka, då du har följt dagstidningen, har skilt sig från andra veckor. Hur har dina läsvanor förändrats?

VILKEN ÄR DEN INTRESSANTASTE ARTIKELN?

Det finns många sorters artiklar i en dagstidning. Välj den intressantaste artikeln och klistra in artikelns rubrik här. Fundera också över i vilken ordning du läser tidningen och hurdana artiklar du hoppar över.

Intervjua sedan dina familjemedlemmar. Vad läser de först? Vilken artikel tycker de är intressantast?

Klistra in rubrikerna till de artiklar som dina familjemedlemmar tyckte var intressantast. Jämför i klassen hur många rubriker det blev totalt.

LÄSER DU SERIERNÄ?

Kartlägg dina familjemedlemmars åsikter om serierna. Vilken är deras favoritserie? Varför? Vem av dem börjar med att läsa serierna, vem läser dem till sist och vem läser dem inte alls?

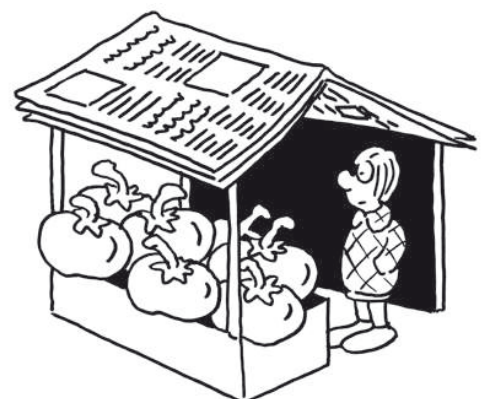
Vilken är din favoritserie? Klistra in ett bra exemplar av din favoritserie. Varför tycker du om den?

VARFÖR FINNS DET ANNONSER OCH REKLAM?

Dagstidningar publicerar annonser och redaktionellt material, det vill säga material som producerats av redaktionen. Annonssören måste betala för annonsen.

Välj en annons och beskriv hur den skiljer sig från en artikel. Fundera också över vad de olika parterna har för nytta av annonser. Varför publicerar dagstidningen annonser, varför vill annonsören ha publicitet och på vilket sätt kan läsaren ha nytta av annonser?

VAD SÄGS DET OM BABYN?

Sök annonser i tidningen som handlar om människor i olika åldrar och levnadsskeden och gör en lista över alla sådana annonser du hittar.

Hurdana annonser brukar du läsa i dagstidningarna? Hurdana läser dina familjemedlemmar? Klipp ut en annons som skulle få dig att reagera.

VILKEN GREN FATTAS?

Välj ett sportreferat ur dagstidningen och klistra in det här. Understrecka tre meningar som du tycker är viktigast i artikeln. Räkna upp de idrottsgrenar som nämns i dagens tidning. Vilken gren har fått mest utrymme

i tidningen? Varför? Vilka aktuella grenar har inte fått rum i tidningen? Vad kan det bero på?

Intervju dina familjemedlemmar. Vad intresserar dem på sportsidorna?

VAD SÄGER RUBRIKERNA?

Leta upp dagens sorgligaste och dagens gladaste rubrik.

Klipp ut rubriker ur tidningen och dela in dem i dystra och muntra. Gör en grafisk pre-

sentation av dem. Diskutera ämnet i klassen. Skulle det vara bra om det inte fanns trista artiklar eller nyheter i dagstidningarna?

ÄR DIN KOMPIS I TIDNINGEN?

Leta upp en artikel i dagstidningen som handlar om din hemort, stadsdel eller ditt bostadsområde och klistra in den eller dess rubrik här. Räkna upp fem positiva och fem negativa saker som din hemort skulle kunna uppmärksammas för i tidningen.

Känner du personligen någon av dem som har blivit intervjuade eller kommit på bild i dagens tidning? Varför är han eller hon i tidningen?

Jämför dina iakttagelser med dina klasskamraters.

LÄSER DU TIDNINGAR PÅ WEBBEN?

Många dagstidningar publicerar också en tidning på webben. På webbplatsen **www.sanomalehdet.fi** finns flera dagstidningar i elektroniskt format. Läs fem sådana tidningar som du hittar där som du inte har läst förut. Skriv upp namnet på de tidningar

som du läste. Fråga i klassen eller hemma vem som vanligtvis brukar läsa dagstidningar på webben och varför de gör det.

Vilka är fördelarna och nackdelarna med att läsa en vanlig dagstidning och att läsa en dagstidning i elektroniskt format?

HURDAN ÄR DEN PERFEKTA BILDEN?

Leta reda på den mest övertygande eller mest känsloväckande bilden i dagens tidning. Klipp ut den och motivera ditt val. Hurdana bilder har dina klasskamrater valt? Be dem som har

valt samma bild som du att skriva sina namn här.

Be någon av dina familjemedlemmar att utföra samma uppgift och sedan motivera sitt val.

PASSAR BITARNA IHOP?

Jämför artiklar och de bilder som hör ihop med dem. Passar bilderna, bildtexterna och rubrikerna ihop?

Klistra in både ett bra och ett dåligt exempel här och motivera ditt val.

Bildtexten inverkar på bilden. Skriv två olika bildtexter till den bild du har valt, så att bildens betydelse blir en annan.

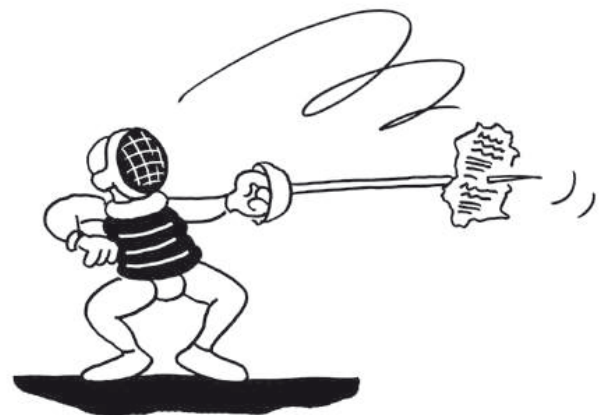
VAD SKULLE DU VILJA SÄGA?

Studera insändarsidan tillsammans med dina familjemedlemmar. Vilken insändare skulle de helst vilja svara på?

Vilka andra ämnen kunde man behandla på insändarsidan?

Har någon i familjen någonsin sänt in en insändare? Vad handlade den om?

Klistra in den insändare som mest berörde dig och din familj. Skriv din egen åsikt bredvid.

HUR UTVECKLAS EN NYHET?

Dagstidningarna följer med vad som händer både utrikes, inrikes och lokalt. Välj en nyhet som du följer upp i tidningen under veckan.

Läs alla artiklar och insändare som berör den nyhet du har valt. På vilket sätt utvecklas nyheten under veckan?

Vad för slags ny information kommer till för varje dag som går? Skriv upp hur nyheten ändras. Förändras nyheten märkbart på en vecka? Hur?

Tilläggsuppgift: Återgå till nyheten om två veckor. Är den fortfarande aktuell? Beskriv de viktigaste skillnaderna.

VAD LÅTER SKUMT?

Leta upp en artikel i tidningen som du tycker låter felaktig eller allt för subjektiv.

Vad skulle du vilja veta mera om? Vem borde reportern ytterligare ha intervjuat? Ur vilket annat perspektiv kunde man ha vinklat artikeln?

Klipp ut och klistra in artikeln nedan. Markera de saker som du hade velat veta mera om.

Var kan du få tilläggsinformation om dem?

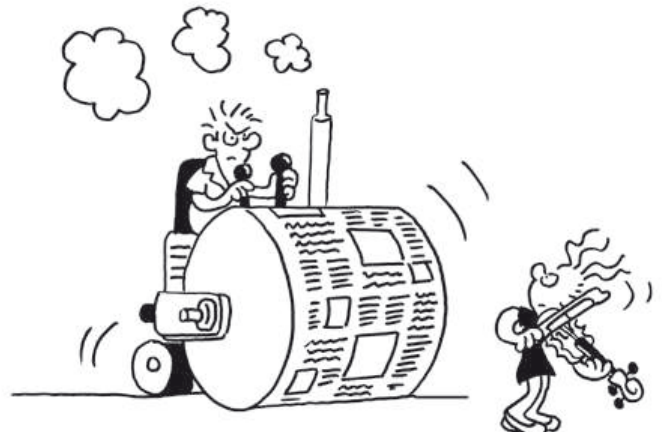
PÅVERKAR KRITIKEN?

I **dagstidningar** värderas många saker, t.ex. filmer, viner och bilar.

Ta reda på hurdana recensioner dina familjemedlemmar läser och hur mycket de tror att kritikerna kan påverka deras åsikter.

Ser någon i din familj på tv-program utifrån den kritik de har fått?

Klistra in en recension om ett tv-program som du brukar se på. Har du samma åsikt om det som kritikern? Fundera också över hur en recension skiljer sig från en vanlig artikel. Syns journalistens åsikt i dem båda på samma sätt?

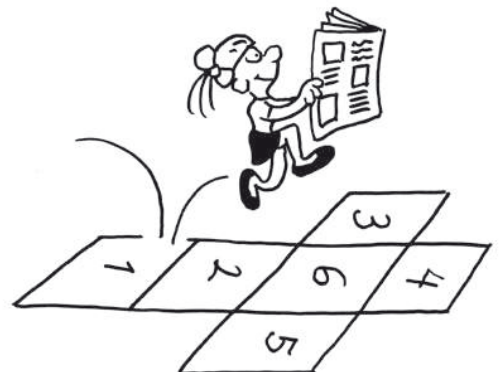

VAD SKA VI GÖRA I DAG?

Ta tidningen till hjälp och planera vad du och din familj eller dina kompisar ska göra i dag.

Använd artiklar, annonser och spalter för olika evenemang.

Samla ihop dagens program på denna sida. Fråga vad deltagarna tycker om din plan.

VEM FÅR TIDNINGEN FÖRST?

Studera tillsammans med familjen hurdana vanor ni har då ni läser tidningen. I vilken ordning och vid vilka tider läser ni vanligtvis tidningen? Vilka tidningar prenumererar ni på?

Vem får läsa tidningen först? Vem läser tidningen i etapper? Vem i familjen läser tid-

ningen flitigast och vem av er läser den mest sällan? Hur länge läser ni den under en dag? Ta tid.

Hur mycket tid används för att läsa de olika delarna i tidningen? Gör en grafisk presentation av era läsvanor.

VAD TYCKER MORMOR OM?

Lek reporter och intervju dina mor- eller farföräldrar eller någon annan äldre människa som läser tidningen. Vad läser han eller hon och vad lämnas oläst? Vad innebär dagstidningen för honom eller henne? Ser han eller

hon också på tv? Lyssnar han eller hon på radion? Använder han eller hon internet? Skriv en liten artikel om det här. Kom ihåg rubrik och mellanrubriker.

GISSA VILKEN NYHET!

Välj ut en notis, en serie eller en annons och skriv om historien till ett drama. Klistra in rubriken här, gör en indelning och beskriv intrigen.

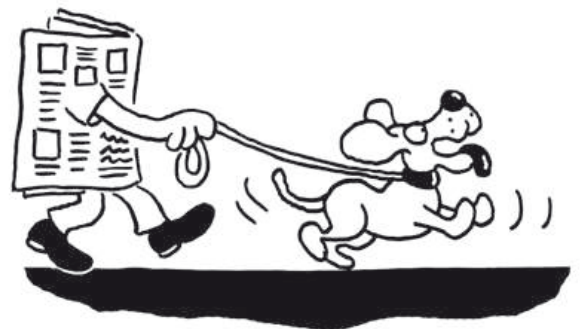
Framför dramat eller pantomimen i klassen. Klasskamraternas uppgift är att gissa vilken nyhet ditt skådespel gäller.

VAD GÖR DIN TIDNING PÅ DAGEN?

Morgontidningen faller in i postlådan hos många familjer redan innan de mest morgonpigga har vaknat. Föreställ dig att du är en tidning och skriv en historia om en dag som tidning.

Hur känns det att vara omstridd eller övergiven? Vad händer då tidningen blir ensam hemma? Eller får den åka med mamma till jobbet? Vad händer om gårdagens tidning inte vill bli läst förrän i dag?

VAR FINNS PAPPERSINSAMLINGEN?

Vad kan gårdagens tidning användas till? Hitta på så många saker som möjligt. Räkna i klassen vem som kom på flest användnings-sätt.

Diskutera vilket som är det mest miljövän-liga sättet att göra sig av med tidningen.

Ta reda på hur man gör sig av med lästa dags-tidningar hemma hos dig. Ta också reda på var närmaste pappersinsamling finns och för de lästa tidningarna dit för återvinning.

